

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного
мистецтва

Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Євгенія НОВАК
2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Освітньо-професійна програма Декоративне мистецтво та ремесла

Спеціальність ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

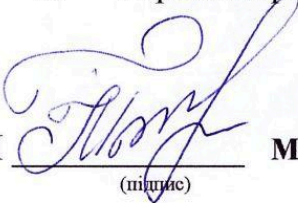
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання українська

Чернівці 2026 рік

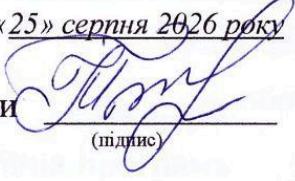
Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика в закладах освіти» **складена відповідно до** освітньо-професійної програми ID81808 «Декоративне мистецтво та ремесла» (2025.) другого (магістерського) рівня вищої освіти

Розробник: Гатеж Наталія Василівна, доцент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук.

Погоджено з гарантом ОП **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**
(підпис)

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2026 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**
(підпис)

1. Вступ

«Педагогічна практика у закладах освіти» є обов'язковою складовою професійної підготовки та невід'ємною частиною освітнього процесу для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», за спеціальністю **ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла»**. Педагогічна практика спрямована на формування в здобувачів науково-професійної компетентності, володіння сучасними підходами до реалізації освітнього процесу з декоративного мистецтва в закладах освіти та закладах початкової мистецької освіти, основами провідних інноваційних художньо-педагогічних технологій мистецької освіти та засобами їх впровадження у професійній діяльності майбутнього викладача фахових дисциплін.

Педагогічна практика є важливою складовою освітнього процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з художньо-практичною діяльністю в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набутти практичні вміння й навички, необхідні для майбутньої самостійної педагогічної діяльності. Проводиться для студентів I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла». Практика проходить у 2-му семестрі 1 року навчання, обсяг її складає 4 кредити ЄКТС (120 годин), 3 тижні.

2. Мета, завдання компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти у процесі практики

Метою педагогічної практики є апробація студентами експериментальних напрацювань наукового дослідження, застосування на практиці сучасних технологій освітньо-виховної роботи у ЗЗСО/спеціалізованих мистецьких школах, формування професійно-наукових умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у виробничих умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній художньо-педагогічній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду відповідно до вимог сучасного розвитку системи ЗЗСО та закладів мистецької освіти в Україні.

Завданнями педагогічної практики є:

- опанування основ науково-методичної та навчально-методичної роботи, набуття навичок педагогічної майстерності, структурування і методично грамотного перетворення наукового знання в навчальний матеріал, освоєння різноманітних освітніх технологій;
- формування вмінь формулювання навчально-виховних цілей, вибору типу, виду заняття, використання різних форм організації навчальної діяльності освітньої аудиторії;
- розуміння діагностики, контролю і оцінки ефективності навчальної діяльності – ознайомлення з державним освітнім стандартом і навчальними програмами відповідних мистецьких предметів, основами методики планування навчального процесу (планування уроку чи заняття у шкільному середовищі);

- ознайомлення з посадовою інструкцією педагогічного працівника, документацією навчального процесу;
- проєктування освітнього процесу;
- відвідування та аналіз уроків у закладі освіти;
- розробка навчальних занять різного рівня (уроків, практичних занять, позакласних занять, тощо);
- проведення занять різного спрямування, систематичний аналіз своєї практичної діяльності та досвіду навчально-виховної роботи, ведення щоденника викладацької практики;
- виховання в магістрів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей педагогічного працівника, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті;
- підготовка звітної документації.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти у процесі практики:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проєктами.

ЗК 6. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників декоративного мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі декоративного мистецтва.

ПРН6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.

ПРН7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

ПРН14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності;

узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ПРН15. Планувати професійну діяльність у сфері декоративного мистецтва відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

3. Інформаційний обсяг практики

Загальний обсяг Педагогічної практики в закладах освіти становить **120 годин, 4 кредити ЄКТС** наявній програмі для денної форми навчання передбачено 60 годин практичної та 60 годин самостійної роботи.

Інформаційний обсяг практики охоплює такі основні види діяльності:

Пасивна практика

1. Загальне ознайомлення з освітньою установою, правами та обов'язками студента-практиканта, правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти, вивчення планування навчально-виховної роботи.
2. Ознайомлення з програмою, науково-методичним забезпеченням викладання декоративного/образотворчого мистецтва у закладі освіти. Визначення сучасних наукових та практичних підходів до моделювання та організації навчально-виховного процесу у закладі освіти.
3. Відвідування уроків мистецтва досвідчених учителів та їх аналіз. Визначення специфіки методики викладання декоративного мистецтва у навчальному закладі.
4. Відвідування та спостереження занять, гуртків, факультативів з образотворчого та декоративного мистецтва, їх аналіз.
5. Відвідування та спостереження виховних заходів досвідчених педагогів та їх аналіз.
6. Розробка та написання планів-конспектів уроків. Підготовка наочних матеріалів та обладнання до уроків.

Практика пробних уроків і виховних заходів

7. Підготовка та проведення 5-ти пробних уроків і 1-го виховного заходу. Самоаналіз проведених уроків, консультації з вчителем.
8. Участь у підготовці та проведенні вечорів, присвячених питанням естетичного виховання.
9. Участь у підготовці та проведенні олімпіад, конкурсів з образотворчого та декоративного мистецтва.
10. Участь у засіданнях методичних об'єднань учителів.
11. Проведення науково-методичних досліджень з теми, запропонованої керівником практики.
12. Участь у підготовці та проведенні екскурсій.

Безперервна педагогічна практика

13. Підготовка та проведення 2-х залікових уроків і виховного заходу.
14. Організація позакласної роботи декоративного мистецтва.
15. Виготовлення альбому вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду учителя образотворчого мистецтва .
16. Участь у шкільній звітній виставці учнівських творчих робіт (організовує група практикантів).

17. Участь у звітній виставці матеріалів педпрактики (таблиці, наочність, учнівські роботи, альбоми передового педагогічного досвіду, плани-конспекти проведених занять).
18. Звітна конференція. Захист практики. Підсумковий модуль-контроль – **екзамен**. Виставлення підсумкової оцінки.

4. Орієнтовні бази практики

Базами практики є заклади загальної середньої освіти та заклади початкової мистецької освіти. З кожним закладом освіти на період проходження педагогічної практики укладається договір.

- Комунальний заклад «Вижницька спеціалізована школа-інтернат I-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів художньо-естетичного циклу імені Назарія Яремчука»
- Чорногузівський ліцей
- Іспаський опорний ліцей імені Миколи Марфієвича
- Глибоцька художня школа
- Кіцманська художня школа
- Комунальний заклад «Мистецька школа», Банилівської селищної ради, Вижницького району
- Надвірнянська художня школа Надвірнянської ОТГ Івано-франківської області.
- Неполоковецький ліцей, Неполоковецької селищної ради

5. Права і обов'язки (керівника практики від кафедри, від бази практики, практикантів)

Керівник практики від кафедри:

має право:

- отримувати від бази практики інформацію та документи, необхідні для організації, проведення та контролю практики;
- відвідувати базу практики та здійснювати контроль за виконанням здобувачами програми педагогічної практики;
- отримувати від керівника практики від бази практики інформацію про виконання здобувачами завдань практики, дотримання ними правил внутрішнього розпорядку та трудової дисципліни;
- надавати здобувачам методичні рекомендації щодо виконання програми практики та вимагати їх дотримання;
- ініціювати внесення змін до індивідуальних завдань практики у разі виробничої, організаційної або педагогічної необхідності;
- порушувати перед завідувачем кафедри та керівництвом факультету питання щодо усунення недоліків в організації та проведенні практики;
- брати участь у розгляді випадків порушення здобувачами правил проходження практики;
- отримувати від бази практики відгуки, характеристики та інші матеріали, необхідні для оцінювання результатів практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення змісту, організації та методичного забезпечення педагогічної практики.

обов'язки

- забезпечує ознайомлення кожного практиканта з індивідуальними завданнями практики згідно робочої програми практики;
- представляє студентів-практикантів керівнику бази практики, який закріплює практикантів за керівниками від бази практики;

- своєчасно отримує від керівника бази практики витяги з наказу про прийняття здобувачів вищої освіти на практику і призначення керівників від бази практики;
- під час проведення практики постійно контролює забезпечення належних умов праці і побуту практикантів та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення щоденника практики студентами бази практики;
- надає практикантам методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;
- своєчасно подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

Керівник практики від бази практики:

має право:

- отримувати від університету програму практики, індивідуальні завдання та методичні матеріали, необхідні для організації практики;
- вимагати від здобувача дотримання правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, вимог охорони праці, техніки безпеки та професійної етики;
- контролювати якість і своєчасність виконання здобувачем завдань педагогічної практики;
- надавати здобувачу рекомендації щодо організації та проведення навчальної, виховної, методичної та іншої педагогічної роботи;
- вимагати доопрацювання завдань практики у разі їх невиконання або неналежного виконання;
- інформувати керівника практики від кафедри про порушення здобувачем дисципліни, правил внутрішнього розпорядку або вимог програми практики;
- брати участь в оцінюванні результатів педагогічної практики та надавати рекомендації щодо підсумкової оцінки;
- надавати пропозиції університету щодо вдосконалення організації та змісту педагогічної практики.

обов'язки:

- забезпечити необхідні умови для виконання студентом програми практики та, за необхідності, внесення коректив щодо підвищення ефективності проведення практики;
- провести інструктивну (у перший день практики) нараду зі студентом-практикантом.

У разі потреби навчити студента-практиканта безпечних методів праці;

- забезпечити облік виходів на роботу студента-практиканта. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад освіти;
- своєчасно попереджувати нещасні випадки, порушення, які можуть трапитися зі студентом під час проходження практики, а у їх випадку, розслідувати комісією бази практики разом із завідувачем кафедри та відповідальним на кафедрі за практику;
- після закінчення практики надати студенту-практиканту характеристику за підписом керівника бази практики.

Здобувачі вищої освіти:

має право:

- отримувати від керівника практики від кафедри та керівника практики від закладу освіти консультації, методичну допомогу та роз'яснення щодо виконання програми практики;
- отримувати необхідну інформацію та доступ до матеріалів закладу освіти, які потрібні для виконання завдань практики, з дотриманням вимог законодавства та внутрішніх правил закладу;
- бути ознайомленим із програмою практики, індивідуальними завданнями, критеріями оцінювання та вимогами до звітної документації;
- брати участь у навчальній, виховній, методичній та інших видах педагогічної діяльності відповідно до програми практики;
- відвідувати заняття та інші педагогічні заходи, що проводяться педагогічними працівниками закладу освіти, з метою набуття професійного досвіду;
- отримувати конструктивний зворотний зв'язок щодо результатів виконання завдань та педагогічної діяльності;
- звертатися до керівника практики від кафедри у разі виникнення проблемних ситуацій під час проходження практики;
- користуватися навчально-методичними, інформаційними та матеріально-технічними ресурсами бази практики в межах, визначених закладом освіти;
- порушувати питання щодо безпечних і належних умов проходження практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та змісту педагогічної практики;
- отримувати оцінку результатів практики відповідно до встановлених критеріїв та вимагати обґрунтування оцінки.

обов'язки

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедри та бази практики;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та відповідно до законодавства;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію;
- що вимагається програмою практики, й захистити звіти про проходження практики.

6. Терміни оформлення звітної документації та підведення підсумків

Після завершення переддипломної практики здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти зобов'язаний своєчасно оформити та подати звітну документацію відповідно до вимог кафедри та графіка освітнього процесу. Звітну документацію студент-практикант подає керівникові практики не пізніше як за два дні до дня захисту практики (конференції). Звіт повинен містити відомості про виконання всіх розділів програми та індивідуальних завдань, висновки та пропозиції. Звіт студенти захищають на засіданні кафедри у присутності керівників практики та викладачів зі спеціальних дисциплін. Підсумкова оцінка виставляється керівником практики, при цьому враховується: рівень виконання групових та індивідуальних завдань студента, захист проведеної практики.

7. Форми і методи контролю

Формами поточного контролю є оцінювання щоденної роботи студента-практиканта. Формами підсумкового контролю є **екзамен** у вигляді підсумкової звітної конференції..

Засобами оцінювання результатів проходження практики є:

- презентації результатів проходження педагогічної практики;
- оцінювання педагогічного щоденника практиканта;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- оцінювання художньо-педагогічної практики адміністрацією закладу освіти, закріпленням вчителем/викладачем;
- оцінювання звіту практиканта;
- підсумкове оцінювання керівником практики від кафедри.

8. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів педагогічної практики здійснюється за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Політика виставлення балів поточного контролю:

- підготовка до уроків/лекцій та практичних занять (10 балів);
- проведення уроків/лекцій та практичних занять (30 балів);
- підготовка і розробка практичних занять / виховних заходів (40 балів);
- оцінка відвіданого заняття – 10 балів;
- захист практики на засіданні кафедри, оформлення звітних документів (звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи), щоденник практики, конспекти проведених занять, оцінка керівника про навчально-виховну роботу студента) – 10 балів.

Максимальна кількість балів – 100 балів. Студент, який не виконав програму практики, відраховується з Університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту пройти практику повторно (в межах графіку навчального процесу). Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету

Підсумкова оцінка за педагогічну практику виставляється на звітній конференції – захисті практики, під час якої враховується власне словесний захист практиканта, наявність звітної необхідної документації, грамотність та науково-методичний підхід у веденні навчальної документації, оцінка дирекції школи та вчителя-предметника.

60 балів максимально студент може отримати за представлену звітну документацію (включаючи характеристики та оцінки вчителя-предметника та дирекції школи), ще 40 балів – під час захисту практики.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який проводиться у формі підсумкової конференції за результатами звітної документації з практики:

- письмовий звіт про проходження практики;
- щоденник;
- відгук з бази практики;
- індивідуальний план студента на період практики;
- плани-конспекти уроків/занять (поточних та залікових);
- конспекти практичних занять;
- наочність, аналіз навчальних програм.

Загальна оцінка виставляється згідно шкали ECTS:

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
-------------------------------	-----------------------

	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Навчальна робота студента-практиканта оцінюється на **«відмінно», 90-100 (A)**, якщо під час підготовки до уроку студент реалізує традиційні вимоги методики викладання: врахування специфіки, змісту матеріалу, який вивчається, відбір матеріалу відповідно до логіки предмету, місце теми в системі уроків, використання додаткових джерел і науково-методичної літератури, наочності, дидактичного матеріалу, технічних засобів, педагогічного досвіду. Під час уроку студент уміє самостійно сформулювати розвиваючу, освітню, виховну мету; реалізувати дидактичні принципи, вибрати різні методи і володіє педагогічними технологіями на масовому рівні навчання відповідно до завдань і змісту уроку. Педагогічно доцільно і ефективно використовує різні форми роботи учнів на уроці: фронтальні, колективні, індивідуальні. Уміє активізувати пізнавальну діяльність учнів, враховує вікові особливості учнів, володіє навчальним матеріалом, тактом, культурою мови і спілкування, коментує оцінки учнів, робить підсумок уроку, уміє зацікавити учнів.

З виховної роботи **«відмінно»** ставиться, якщо студент самостійно і ефективно проводить виховну роботу з учнями: доцільно вибирає форми і методи виховної роботи, впливу на учнів, способи організації діяльності колективу і окремих учнів. Володіє організаторськими здібностями вихователя, умінням використовувати в роботі досвід педагогів. Уміє розробити план виховного заходу, скласти програму спостереження, дати ґрунтовний аналіз результатів психолого-педагогічних досліджень у педагогічному щоденнику.

Оцінка **«дуже добре» 80-89 (B)**, **«добре» 70-79 (C)** ставиться, якщо студент під час підготовки до уроку вміє відібрати матеріал у відповідності з логікою предмету, місцем теми у системі уроків, використовує додаткові джерела і методичні посібники, а під час навчального процесу допускає незначну невідповідність мети змісту уроку, в розподілі часу по етапах уроку і видах діяльності учнів, відчуває труднощі у виборі методів, поверхово мотивує оцінки. Важко встановлює контакт з учнями. Проявляє неглибокий рівень знань з методики виховної роботи, малу активність, ініціативність, самостійність та творчість у підготовці до проведення виховних заходів.

«Задовільно» 60-69 (D), **«достатньо» 50-59 (E)** – оцінюється навчальна робота практиканта, якщо під час підготовки до уроку студент потребує постійної допомоги методиста, вчителя у складанні плану уроку, підбірці додаткових джерел, дидактичного

матеріалу. Під час проведення уроку студент проявляє скованість, слабо активізує пізнавальну активність учнів, не вміє встановлювати і підтримувати контакт з класом, розподіляти увагу учнів, зацікавити їх. Має слабкі знання та ерудицію з предмету. З виховної роботи оцінка «задовільно» ставиться, якщо студент не вміє визначити мету виховних заходів, допускає помилки в плануванні і проведенні виховних заходів; не враховує індивідуальні і вікові особливості дітей, не проявляє ініціативи і не використовує додаткові методичні посібники, педагогічний досвід, важко встановлює контакт з учнями, взаємини носять офіційно-формальний характер. У змісті психолого-педагогічної характеристики схематично охарактеризовано риси особистості і колективу, відсутня глибина психологічного аналізу.

Діяльність практиканта оцінюється на **35-59 (FX)** «незадовільно», якщо студент не вміє планувати урок, не може самостійно підібрати додатковий матеріал, користується тільки шкільним підручником. Під час організації навчального процесу на уроці студент не виконує план уроку, допускає грубі помилки при викладанні фактичного матеріалу, не помічає і не виправляє помилки учнів під час відповідей.

Не враховує під час навчальної роботи індивідуальні та вікові особливості учнів і не має контакту з класом. Не вміє належним чином скласти програму спостереження.

За виховну роботу «незадовільно» студенту ставиться в разі часткового виконання плану виховної роботи. Студент погано знає теорію і методику виховної роботи; у практиканта відсутні необхідні організаторські здібності: вміння керувати роботою колективу, бути ініціативним, встановлювати з дітьми контакт. При цьому студент проявляє низький рівень педагогічної культури і активності, не вміє здійснювати самоаналіз і аналіз уроків та виховних заходів.

З допомогою керівника практики планує науково-дослідну роботу і здійснює її, але самостійно зробити висновки й оформити практичні результати не може.

9. Методичні рекомендації

Орієнтовно перший тиждень є періодом пасивної практики. Протягом першого тижня практики студент-практикант повинен:

- ознайомитися з планом навчально-виховної роботи школи;
- функціями вчителя, класного керівника;
- календарним плануванням навчально-виховної роботи у закріпленому класі;
- скласти індивідуальний план роботи на весь період практики;
- готуватися до проведення уроків та виховних заходів;
- розробити конспекти уроків;
- підготувати дидактичний матеріал, наочні посібники, вивчити програму, ознайомитися з підручниками, підібрати необхідну літературу;
- ознайомитися з методами роботи вчителів та класних керівників.

Протягом першого тижня студенти відвідують уроки, виховні заходи і аналізують їх з методистом. У наступні тижні студенти-практиканти активно включаються в організацію освітньо-виховної роботи з учнями класу, реалізують індивідуальний план.

При цьому виконують такі *види педагогічної діяльності*:

1. Спостерігають за учнями під час уроків і позакласних заходів, здійснюють вивчення особових справ учнів, щоденників, класних журналів з метою написання психолого-педагогічної характеристики на окремих учнів.

2. Відвідують уроки та виховні заходи з наступним обговоренням, аналізують теми і розділи навчальної програми з мистецтва, заплановані на період практики; вивчають необхідну наукову і методичну літературу; виготовляють дидактичні матеріали, розробляють конспекти уроків; проводять уроки; організовують позакласну роботу з декоративного мистецтва; відвідують і аналізують уроки інших практикантів.

3. Здійснюють контроль рівня знань, умінь та навичок з предмету.

4. Здійснюють планування навчальної та виховної роботи протягом періоду практики.

5. Ведуть щоденники, працюють над темою науково-методичних досліджень, беруть участь у підсумковій конференції з питань практики, готують звітну документацію за практику, матеріали до виставки.

6. Вивчають і узагальнюють передовий педагогічний досвід учителів образотворчого мистецтва.

Завершуючи педагогічну практику, студенти-практиканти подають на кафедру такі *матеріали і документи*:

1. Щоденник практиканта.
2. Індивідуальний план навчально-виховної роботи.
3. Сім планів-конспектів проведених уроків (5 пробних і 2 залікових.)
4. Два плани-конспекти проведених виховних заходів.
5. 1 відео проведеного уроку, або частина (по можливості)
6. Психолого-педагогічна характеристика на учня.
7. Психолого-педагогічна характеристика класу.
8. Аналіз трьох відвіданих уроків у вчителів-предметників.
9. Аналіз трьох відвіданих позакласних виховних заходів.
10. Звіт про проходження практики.
11. Наочний матеріал, використаний під час проведення уроків.
12. Дві характеристики практиканта (1 – від учителя, 2-га – директора школи).

СХЕМА

звіту студента-практиканта (1-2 стор. друкованого тексту)

- Виконання плану педагогічної практики.

- Кількість відвіданих уроків.
- Кількість проведених уроків.
- Кількість відвіданих виховних заходів.
- Кількість проведених виховних заходів.
- Індивідуальна робота з учнями.
- Виконання обов'язків класного керівника.
- Робота, проведена з батьками учнів.
- Участь у засіданнях педагогічної ради школи.
- Участь у методоб'єднаннях.
- Досягнення, труднощі, які виникали під час проходження практики, пропозиції, побажання.

СХЕМА

психологічної характеристики учня

1. Загальні відомості про учня:
(паспортні дані, фізичний розвиток, стан здоров'я, умови розвитку і життя в сім'ї, успішність і дисциплінованість).
2. Соціально-психологічні особливості:
 - а) соціометричний і референтометричний статус: коло друзів і товаришів, референтна група;
 - б) відношення до свого положення в класному колективі;
 - в) відношення до вчителів і дорослих;
 - г) організаційні і комунікативні здібності.
3. Особливості особистості учня:
 - а) мотиваційна сфера: потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, переконання, світогляд, спрямованість особистості;
 - б) самосвідомість: самооцінка, зміст самовиховання;
 - в) індивідуально-психологічні особливості: темперамент, особливості характеру, емоціональні особливості, вольові особливості, моральні якості.
4. Пізнавальні особливості:
 - а) особливості сприймання, пам'яті, уваги, уяви;
 - б) інтелектуальний розвиток.
5. Педагогічні висновки:
 - а) завдання формування особистості на ближчий час і на майбутнє;
 - б) способи реалізації проекту особистості.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛАСУ _____ НАЗВА ШКОЛИ

1. Повна назва району, області
Загальні відомості про клас:
кількість учнів (хлопців, дівчат), їх характеристика за віком та місцем проживання, соціальний склад сімей, діти-сироти і напівсироти, їх опікуни
2. Згуртованість класу:

дисциплінованість і культура поведінки учнів. Взаємини між ними, наявність груп у класі. Чи люблять учні разом проводити час, працювати або розважатись у школі чи поза школою? Прояв дружби між хлопцями і дівчатами.

3. Організованість класу:

здатність учнів самим організовуватись на виконання колективних справ, уміння розподіляти між собою обов'язки. Чи вміють учні уважно вислухати один одного (на зборах, перерві, при виконанні доручень). Уміння підкорятись рішенням органів учнівського самоврядування і розпорядженням його уповноважених:

4. Громадська думка у класі:

національна свідомість учнів, їх інтерес до громадського життя і участь у ньому. Які вчинки своїх товаришів учні схвалюють, а які засуджують? Наявність чи відсутність розходжень між словами і вчинками учнів:

5. Характер взаємин у класі:

- місце проживання ;
- спільна робота;
- інтереси;
- місце за партою;
- уважність один до одного;
- взаємодопомога;
- вимогливість до себе і своїх товаришів;
- уміння бачити в них недоліки.
- ставлення класу до активу, відмінників, невстигаючих, дезорганізаторів, учнів з фізичними вадами;
- характерні випадки порушення дисципліни , їх причини та заходи впливу на порушників з боку класу

6. Актив класу:

склад активу, його авторитет. Ставлення активістів до учнів. Виконання розпоряджень активу однокласниками. Чи є у класі неформальні лідери? Їх характеристика

7. Зв'язок класу з іншими класами школи:

зацікавленість учнів класу життям школи та інших класів. Виконання класом загальношкільних доручень (постійних, епізодичних). Зв'язок класу з іншими класами (шефство, спільні справи). Участь класу у загальношкільних заходах 8. Висновки і пропозиції:

Загальна оцінка колективу класу, найбільш позитивні і негативні сторони його життя. Пропозиції щодо згуртування класу на майбутнє

“ _____ ” _____ 2026р.

Класний керівник _____

10. Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

· «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-a-fedkovycha/>

· «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>

· «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Масол Людмила. «Мистецтво» у 3-4 класах на засадах компетентнісного підходу : навчально-методичний посібник «Нова українська школа»: методика навчання інтегрованого курсу. Київ : Генеза, 2021. 160 с.
2. Методичні рекомендації до виробничої професійної (педагогічної) практики / Кол. авторів. О. Є. Гордійчук, М. Г. Іванчук, Т. Д. Федірчик, С. З. Романюк, І. С. Прокоп. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т., 2021. – 18 с.
3. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2010. 274 с.
4. Денищич Т. А. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності : посібник для студентів галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність – 035 «Філологія (українська)» / Т. А. Денищич, Г. С. Косарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 84 с.
5. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]-Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

6. Калініченко О. В. Образотворче мистецтво: підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Калініченко, Л. М. Масол. – Харків : Сиція, 2013. – 224 с. :іл. Сайт Шкільні підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://pidruchnyk.com.ua/496-obrazotvorche-mistectvo-kalnchenkomasol-5-klas.ht ml>

7. Папіш Л. В. Образотворче мистецтво : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. В. Папіш, М. М. Шутка. – К. : Грамота, 2015. – 128 с. : іл. Сайт Шкільні підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://pidruchnyk.com.ua/715-obrazotvorche-mistectvo-7-klas-papish2015.html>

Допоміжна

1. Масол Л. М. Концепція і Комплексна програма художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. Київ, 2004.
2. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Музичне; образотворче мистецтво; інтегрований курс «Мистецтво». 5–9 клас. Упор. Л. М. Масол. Київ, 2017. 32 с.
3. Підгурська В. Ю. Педагогічна практика як важлива передумова становлення майбутнього вчителя-класовода / В. Ю. Підгурська // Вісник Житомирського держ. університету. Педагогічні науки. – Житомир, 2013. – Вип. 68. – С. 3-8.
4. Шестобуз О. С. Образотворче мистецтво з методикою навчання: навч. посібник / О.С. Шестобуз. – 2-ге вид., виправл., доповн. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 232 с.
5. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Вища школа, 2002. 190 с.: іл.
6. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів. Київ: Шкільний світ, 2012. 128 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.mon.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.

1. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-8 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти, чинна від 06.09.2023 (авт.: Масол Л.М.), [Електронний ресурс]. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/navchalni-prohramy-na-osnovi-modelnykh/2024/09/mystetska-osvitnya-haluz-2024/mystetstvo-7-klas-intehrovanyy-kurs-haydamaka-ta-in-29-10-2024.pdf>
2. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти, чинна від 12.07.2021 (автори: Комаровська О. А., Лемешева Н. А.)
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Komarovsk.a.Lyemesheva.14.07.pdf>
3. Типова освітня програма для 1–2 класів Нової української школи, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна (чинна від 12. 08. 2022 р.) [Електронний ресурс].
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>
4. Типова освітня програма для 3–4 класів Нової української школи, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна (чинна з 01.09.2020 р.)
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>